

Octubre 2020

Amb la finalitat de protegir del risc de caiguda a diferent nivell és habitual que s'instal·lin, en el perímetre de l'encofrat, baranes no previstes per l'empresa fabricadora, com és el cas de les conformades pel pal amb mordassa tipus sergent, recomanades per a la protecció de les vores de forjat.

Però alguns accidents recents en la nostra comunitat autònoma han fet qüestionar-nos la idoneïtat d'aquest sistema.

En aquest sentit, és important destacar que la norma UNE 180201:2016. *Encofrats. Disseny general, requisits de comportament i verificacions*, ens indica que un encofrat és un tot, i considera com a elements constitutius d'aquest els seus elements complementaris per a la seguretat, com els denomina, considerant l'encofrat com un equip de feina al qual li seria aplicable el que disposa el RD 1215/9, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels equips de feina.

I segons la norma UNE esmentada, l'empresa fabricadora, subministradora o instal·ladora ha de facilitar a les persones usuàries de l'encofrat un manual d'instruccions de l'equip amb les mesures de seguretat, el contingut mínim de les quals està inclòs en el punt 9.4.2, que estableix els procediments de feina que s'han de seguir i el tipus i la ubicació dels equips de prevenció col·lectiva que s'han de tenir en l'encofrat corresponent.

Per tant, tret que es disposi d'assajos sobre el compliment dels requisits de seguretat de les proteccions col·lectives o individuals instal·lades, es considera necessari que **en els encofrats només s'instal·lin els elements de seguretat prevists pel fabricant.**

Altres consideracions per tenir en compte:

1. Han de muntar-se o desmuntar-se amb vigilància, control i direcció d'una persona competent.
2. Han de projectar-se, calcular-se, muntar-se i mantenir-se de manera que puguin suportar sense riscos les càrregues a què siguin sotmesos. D'acord amb la guia tècnica del RD 1627/97, s'ha d'entendre que tenen aquest requisit, si es produeix algun dels supòsits següents:
  - ✓ S'executen d'acord amb el que s'ha definit i calculat en el projecte d'execució, seguint el procés de muntatge i manteniment prèviament establert.
  - ✓ S'empren productes certificats, normalitzats o emparats per un document d'idoneïtat tècnica, sempre que s'instal·lin i mantinguin d'acord amb les instruccions del fabricant.
  - ✓ Estan avalats per una nota de càlcul elaborada per personal tècnic competent en la qual s'inclouen les instruccions de muntatge i manteniment.

En cap dels tres supòsits anteriors s'han de sobrepassar les accions de càlcul especificades per l'empresa fabricadora.

3. S'han de verificar el dimensionament i el manteniment de l'encofrat d'acord a la UNE 180201:2016 i al RD 1215/97. Això inclou:

- ✓ Càlcul de dimensionament corresponent.

- ✓ Documentació de la ubicació dels equips de protecció col·lectiva o els ancoratges necessaris per als sistemes anticaigudes.
- ✓ Documentació d'idoneïtat de l'empresa fabricadora.
- ✓ Manual d'instruccions de muntatge de l'empresa fabricadora.
- ✓ Manual d'instruccions per a la seguretat, referent a l'empresa fabricadora.
- ✓ Registre de les tasques de manteniment realitzades segons les instruccions de l'empresa fabricadora.

Bibliografia:

Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen disposicions mínimes de seguretat i de salut en les obres de construcció. Disponible en: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/10/24/1627>

Guia tècnica editada per l'Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball del Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen disposicions mínimes de seguretat i de salut en les obres de construcció. Disponible en: <https://www.insst.es/documentacion/catalogo-de-publicaciones/guia-tecnica-para-la-evaluacion-y-prevencion-de-los-riesgos-relativos-a-las-obras-de-construccion-ano-2019>

Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels equips de treball. Disponible en: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/07/18/1215>

UNE 180201:2016. Encofrats. Disseny general, requisits de comportament i verificacions. Editada per AENOR. <https://www.aenor.com/>

VI Conveni general de la construcció. Disponible en: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-2017-10951>